Uppsala kommun

Kommunledningskontoret
Tjänsteskrivelse till kommunstyrelsen

Datum:
2026-06-08

Diarienummer:
KSN-2025-01424

Handläggare:
Anna Röst

Svar på motion om att uppföra ett minnesmärke över Långfredagsslaget från David Perez (SD)

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta

1. **att** avslå motionen.

Ärendet

David Perez (SD) föreslår i en motion väckt 28 april 2025 att Uppsala kommun reser ett minnesmärke över Långfredagsslaget.

Beredning

Ärendet har beretts av kultur-, idrotts- och fritidsförvaltningen och kommunledningskontoret.

Föredragning

I Uppsala kommun är kulturnämnden ansvarig för offentlig konst och för kulturarvsfrågor.

Arbetet med offentlig konst i Uppsala kommun tas fram utifrån en utarbetad modell. I den ingår att ta fram konstprogram, ta fram ett brett urval av konstnärer, ha dialog med invånare och berörda parter och med beslut av sakkunniggrupp för val av konstnär och gestaltning.

Arbetet med kulturarvsfrågor styrs av Riktlinje för kulturnämndens arbete med kulturarvsfrågor (KTN 2023–00490). Tillgängliggörande av kulturarv sker genom den digitala guiden Uppsala konst och kulturarv och genom Uppsala slottshistoriskas

Postadress: Uppsala kommun, kommunledningskontoret, 753 75 Uppsala
Besöksadress: Stadshusgatan 2
Telefon: 018-727 00 00 (Kontaktcenter)
E-post: kommunledningskontoret@uppsala.se
www.uppsala.se

utställningar och förmedlande verksamhet. Kulturnämnden stödjer också en rad aktörer inom kulturarvsområdet, exempelvis ideella föreningar.

Långfredagsslaget stod i Uppsala påsken 1520, och var en del av den långvariga konflikten mellan Sverige och Danmark, som efterhand kom att leda till upplösningen av Kalmarunionen. Slaget medförde stora förluster på både den svenska och den danska sidan, och Uppsala stad plundrades av de svenska trupperna. De danska trupperna stod som segrare då slaget var över.

2001 utfördes en arkeologisk undersökning i sluttningen öster om Uppsala slott, och man återfann mänskliga kvarlevor av minst 60 personer inom en liten yta. Platsen tolkas som en av flera massgravar i området, där de stupade från Långfredagsslaget vilar.

På platsen för massgraven finns idag en skylt som berättar om de arkeologiska utgrävningarna och om de fynd som gjordes. I museet Uppsala slottshistoriska berättas, genom utställningen Slottsliv och genom guidade visningar inom- och utomhus, om hur konflikten mellan Sverige och Danmark ledde fram till Vasatiden, med en ny kungadynasti på den svenska tronen och det svenska kungarikets utträde ur Kalmarunionen.

Kulturnämndens bedömning är att Långfredagsslaget, i ett kulturarvsperspektiv, är uppmärksammat av Uppsala kommun som en del av Uppsala stads och Sveriges historia. Den förmedlande verksamheten inom avdelningen Konst och kulturarv bedriver kulturarvsarbete som präglas av en hög kompetensnivå, grundad i ett vetenskapligt baserat synsätt, och med god pedagogik.

Historien om Långfredagsslaget är en viktig del av historien om den svenska autonoma statens tillblivelse under de senmedeltida konflikterna. Den förmedlas bäst genom att, vilket görs av kommunal verksamhet idag, sättas i sitt samtida politiska, militära och sociala sammanhang.

Kulturnämnden ser positivt på att platsen för massgraven från Långfredagsslaget är skyltad och därmed tillgängliggjord, men bedömer att det inte finns behov av ytterligare markeringar på platsen.

Ekonomiska konsekvenser

Inte aktuellt med föreliggande förslag till beslut.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse daterad 8 juni 2026
- Bilaga 1, Motion om att uppföra ett minnesmärke över Långfredagsslaget från David Perez (SD)
- Bilaga 2, Protokollsutdrag från kulturnämnden 4 juni 2026

Kommunledningskontoret

Birgitta Pettersson Stadsdirektör	Ingela Hagström Utvecklingsdirektör och biträdande stadsdirektör

Inkom till Uppsala kommun 2025-04-28, KSN-2025-01424-1

Motion om att uppföra ett minnesmärke över Långfredagsslaget

Vi lever i en tid då länders suveränitet och rätten till självbestämmande utmanas och där länder strider för sin rätt att få finnas.

Kriget i Ukraina har pågått i över tre års tid där Rysslands hänsynslösa krigföring och brutalitet enat Västvärlden i att Ukrainas sak är vår.

Vår rätt till självbestämmande har också utmanats historiskt, där frihetskämpar stupat för vårt rikes rätt att existera. Befrielsekriget 1521–1523 som ledde till att vi slog oss fria från Danmark hade inte varit möjligt utan en rad tidigare slag och konflikter. Ett av dessa utkämpades mitt i vår stad, intill Akademiska och Stadsparken.

Långfredagsslaget 1520 tillsammans med Stockholmsblodbad innebar kulmen på kriget mellan Sverige och Danmark, där Kristian tyrann senare skulle utropas till kung. Upplandsmuseets skriftserie Nr 3, för övrigt en bok som bör tillgängliggöras mer, nämner att detta främmande och stora inslag var säkert en tung börda för stadsbefolkningen som vid denna tid inte översteg tvåtusen invånare.

2001 upptäcktes det en massgrav i Slottsbacken som med all sannolikhet är de som stupat. Idag finns det en liten skylt på platsen som beskriver fyndet och utgrävningarna.

Det är en del av vår stadshistoria och frihetskamp. Långfredagsslaget förtjänar att uppmärksammas mer.

Med anledning av ovanstående föreslår jag:

- Att kommunen reser ett minnesmärke över Långfredagsslaget

Uppsala 4 februari 2025

David Perez
Ledamot, Sverigedemokraterna

Kulturnämnden
Protokollsutdrag

Datum:
2026-06-04

§ 79

Svar på motion om att uppföra ett minnesmärke över Långfredagsslaget från David Perez (SD)

KTN-2026-00197

Beslut

Kulturnämnden föreslår fullmäktige besluta

1. **att** avslå motionen.

Ärendet

David Perez (SD) föreslår i en motion väckt 28 april 2025 att Uppsala kommun reser ett minnesmärke över Långfredagsslaget.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse daterad 4 maj 2026
- Bilaga, Motion om att uppföra ett minnesmärke över Långfredagsslaget från David Perez (SD)

Yrkanden

Artemis Lumarker (V) yrkar bifall till förslaget till beslut.

Victor Sjöstedt yrkar avslag till förslaget till beslut.

Beslutsgång

Ordföranden frågar om nämnden beslutar i enlighet med arbetsutskottets förslag och finner att nämnden beslutar så.